

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

СИЛАБУС

ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЛАНДШАФТ ТА БЛАГОУСТРІЙ ПРИБУДИНКОВИХ ТЕРИТОРІЙ»

для студентів РВО «бакалавр»

Розробник: в.о.доцента, канд. архітектури Березовецька І.А.

Львів 2023

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах зазначеного курсу здобувачі вищої освіти опановують знання з вивчення ландшафтних прийомів оформлення прибудинкових територій населених пунктів, привити практичні навички озеленення та благоустрою територій.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

3 кредити (90 годин)

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Ландшафт та благоустрій прибудинкових територій» є ознайомлення з основами ландшафтознавства, теорії архітектурно-ландшафтної композиції ландшафтних об'єктів, облаштування і створення благоустрою середовища, зручного для проживання та відпочинку людини.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни (зміст)

- Тема 1. Теоретичні основи ландшафтознавства.
- Тема 2. Основи композиції ландшафтного проектування.
- Тема 3. Естетичні чинники ландшафтної архітектури.
- Тема 4. Рослинність в ландшафтній композиції.
- Тема 5. Вода і водні споруди в житловій забудові.
- Тема 6. Малі архітектурні форми в житловій забудові.
- Тема 7. Інженерна підготовка прибудинкової території.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, практичні та семінарські заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки. При проведенні семінарських занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах або дискусія.

Здобувачі вищої освіти на практичних заняттях працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (контрольні питання або тести), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти. Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: індивідуальні науково-дослідні завдання та виступ-інформування за темами семінарських занять (у вигляді презентації або реферату).

1. Завдання для самостійного вивчення навчальної дисципліни «Ландшафт та благоустрій прибудинкових територій»

№ з/п	Назва теми
1.	Елементи та компоненти ландшафту.
2.	Коротка характеристика дерев і кущів, які використовуються в ландшафтному проектуванні. Процес формування пейзажних композицій.
3.	Функціональні та експозиційні квітники.
4.	Соціально-екологічні чинники ландшафтної архітектури.
5.	Функціональне призначення зелених насаджень.
6.	Сади в житловій забудові. Особливості садів в житловій забудові.

7.	Вибір території для саду в житловій забудові.
8.	Архітектурно-планувальна та ландшафтно-просторова організація саду.
9.	Пейзажно-просторова композиція. Процес формування пейзажних композицій.
10.	Співвідношення екологічних, технологічних і естетичних вимог у ландшафтному проектуванні.
11.	Споруди в ландшафті. Співвідношення споруд з ландшафтом.
12.	Природні компоненти в житлових будівлях і житлових комплексах.
13.	Елементи благоустрою в проектуванні житлових територій: основні вимоги до проектування житлових територій, огороження, озеленення та освітлення територій, влаштування доріжок.

**ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«Ландшафт та благоустрій забудованих територій»**

№ з/п	Тема, питання що вивчаються
1.	Теоретичні основи ландшафтознавства. Поняття та специфіка ландшафтної архітектури, ландшафтного проектування. Завдання і проблеми ландшафтної архітектури. Взаємозв'язок курсу з іншими науками. Рекомендована література.
2.	Основи композиції ландшафтного проектування. Особливості зорового сприйняття. Умови орієнтації в природному ландшафті. Динаміка природної освітленості і рухливість колориту.
3.	Естетичні чинники ландшафтної архітектури. Художній образ. Архітектурно-просторова структура. Засоби гармонізації ансамблю.
4.	Рослинність в ландшафтній композиції. Загальні відомості про рослини. Функції зелених насаджень. Оцінка декоративності рослин. Підбір асортименту рослин. Види та приклади формування рослинних угруповань.
5.	Вода і водні споруди в житловій забудові. Властивості води, які використовуються в ландшафтному проектуванні. Форми застосування води. Водні композиції та споруди.
6.	Малі архітектурні форми в житловій забудові. Малі архітектурні форми з застосуванням рослин. Малі архітектурні форми без застосування рослин.
7.	Інженерна підготовка забудованої території. Огородження. Освітлення. Озеленення. Прокладання доріжок.

**ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«Ландшафт та благоустрій забудованих територій»**

№ з/п	Тема і короткий зміст заняття
1.	Графічна робота №1. Форми крон дерев та чагарників. До кожної форми крони студент підбирає умовні позначення дерев та кущів у плані.
2.	Графічна робота №2. Способи посадки дерев та чагарників.
3.	Графічна робота №3. Огородження території індивідуального житлового будинку.
4.	Графічна робота №4. Проектування та заміщення доріжок на території індивідуального житлового будинку.
5.	Озеленення забудованої території. Газони, клумби, рабатки. Підбір асортименту рослинності.
6.	Озеленення забудованої території. Город, сад. Підбір асортименту рослинності.
7.	Графічна робота №5. Влаштування штучних водойм на забудованих територіях.
8.	Графічна робота №6. Облаштування дитячих майданчиків на забудованих територіях.

9.	Облаштування спортивних майданчиків на прибудинкових територіях.
10.	Влаштування альтанок на прибудинкових територіях.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- 1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).*
- 2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка – виконання креслень, схем, рисунків, підготовка рефератів, контрольні роботи.*
- 3. Практична перевірка – проектування відповідних об'єктів, виконання практичної роботи, вирішення професійних завдань.*

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
10	10	15	20	15	15	15	

T1, T2 ... – теми лекційного курсу.

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного аграрного університету пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє конспект, а з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований практичний матеріал (захист роботи або контрольна чи тестові завдання) з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: “відмінно” – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “добре” – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “задовільно” – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно. “незадовільно” – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального

матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Контрольні запитання з дисципліни «Ландшафт та благоустрій прибудинкових територій»

1. Що включають в себе архітектурні елементи благоустрою?
2. Що таке ландшафтна архітектура? Що виступає предметом ландшафтної архітектури?
3. Що таке ландшафт?
4. Що таке функціональне зонування території?
5. Для чого призначені сади житлових районів?
6. Що таке рокарій?
7. Які види декоративних газонів ви знаєте?
8. Як називається окремо ростуче дерево чи чагарник у композиції?
9. Як називається план детального розпланування дерев, чагарників, квітників?
10. Що таке антураж?
11. Як поділяються газони залежно від функціонального призначення?
12. Чим відрізняються сади житлових районів від парків?
13. Що таке трельяж?
14. Що таке пергола?
15. Що таке вертикальне озеленення?
16. Які газони називають спеціальними?
17. На які категорії поділяють зелені насадження?
18. Чим характеризується регулярний (геометричний) стиль території?
19. Чим характеризується ландшафтний (пейзажний) стиль території?
20. Чим характеризується змішаний стиль озеленення території?
21. Що таке ландшафтні квітники?
22. Що таке група зелених насаджень?
23. Що таке живопліт?
24. Які рослини називають килимовими?
25. Що таке клумба?
26. Що таке рабатка?
27. Як називається верхня розгалужена частина дерева?
28. Що таке газон?
29. Що таке водний каскад?
30. Які бувають форми крон дерев та чагарників?
31. Що таке солітер у ландшафтному оформленні?
32. Охарактеризувати садовий ландшафт.
33. Що таке композиція в ландшафтній архітектурі?
34. Класифікація зорового сприйняття пейзажів.
35. Як освітленість впливає на кольори?

Рекомендована література

1. Крижановська Н. Я. Рослинні угруповання як засіб формування об'єктів ландшафтного дизайну (Методичний посібник для самостійної роботи студентів 4 – 5 курсів за напрямом підготовки 1201 – «Архітектура») / Н.Я. Крижановська, О.С. Шушлякова. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 88 с.
2. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць: підручник / В.П. Кучерявий. – Львів: Світ, 2005. – 451 с.
3. Кучерявий В.П. / Ландшафтна архітектура: довідник термінів / В.П. Кучерявий, Р.Б. Дудин, Т. М. Левусь. – Львів: Компанія «Манускрипт», 2010. – 156 с.

4. Родичкин И.Д. Краткий справочник архитектора: Ландшафтная архитектура / И.Д. Родичкин. – К.: Будивельник, 1990. – 336 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Курс передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.